

Borås

Borås – staden där det tåls att byggas på höjden

BORÅS | Måndag 06.30, uppdaterad Måndag 09.15

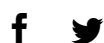

Foto: Anton Hedberg

Med sina 33 våningar blir Pallas tower intill Viskan det högsta huset i Borås. För att bygga så högt krävs gediget grundarbete – flera kilometer pålar sitter i marken för att kunna bära konstruktionen.

Borås växer på höjden – både från mark och befintlig bebyggelse.

Staden har goda markförutsättningar för byggsättet, men påfrestningarna det skapar kräver också väl genomtänkt byggteknik.

Vid Pallas huset står tre kilometer pålar i marken i väntan på att bära det 100 meter höga tornet.

De senaste åren har en ny trend växt fram i Borås – den att bygga på höjden. På Druvefors sträcker sig höghuset Nejlikan 21 våningar över staden, och planer på andra vertikala byggnader är nu

aktuella. Samtidigt har påbyggnader på befintliga huskroppar blivit en vanlig företeelse. Bakgrunden är främst Borås stads mål att förtäta stadskärnan.

”Jag tippar på att det står flera kilometer pålar under jord på platsen”

Det i särklass högsta huset som snart är tänkt att ta plats i stadsbilden är Pallas tower. Strax intill Viskan, i ena hörnet av Pallashuset, ska tornet resas 33 våningar och cirka 100 meter över gatunivå. Detaljplanen är klar sedan länge – och snart är försäljningen av bostäderna i huset tänkt att påbörjas.

📺 TV: Så blir utsikten från Borås högsta hus

Men för att närområdet ska klara av den svåra påfrestning ett så pass högt hus skapar krävs väldigt omfattande grundarbete innan byggnaden kan växa på höjden. I samband med påbyggnaden av takvåningar på Pallashuset, förbereddes också marken under det kommande höghuset. Då var framför allt en byggteknik extra nödvändig för att säkra den massiva konstruktionen – pålar som stöttar upp huset från berggrunden.

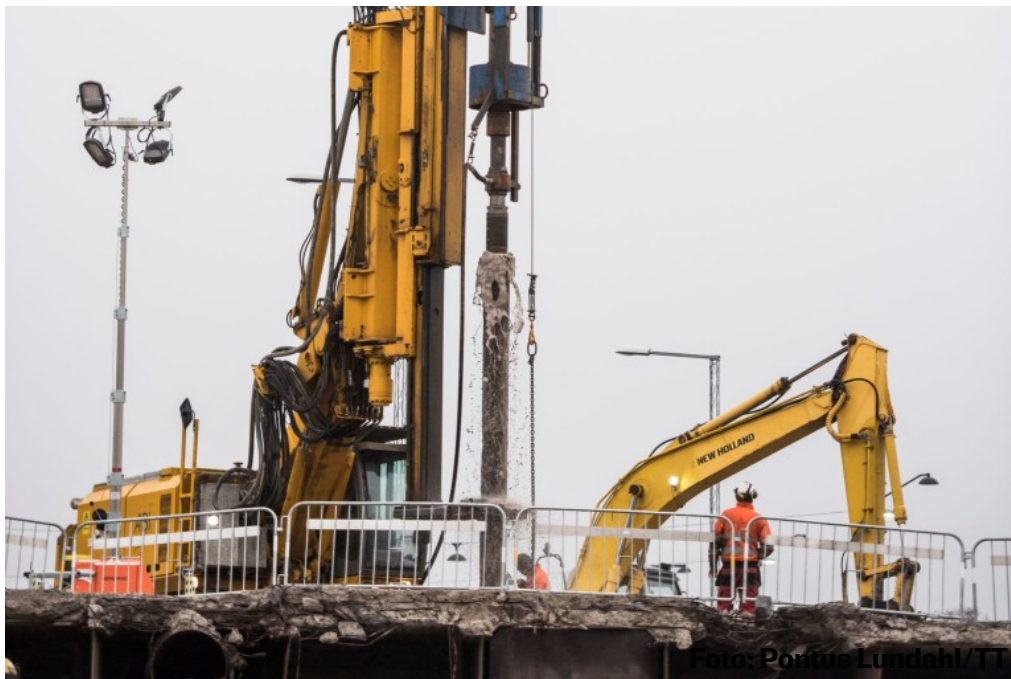
– Vi fick påla hysteriskt mycket när grundarbetet gjordes. Jag tippar på att det står flera kilometer pålar under jord på platsen, säger Lars Angwald, vd vid Cerner som äger projektet ihop med Järngrinden.

”Vi var tvungna att påla hela vägen ner till berggrunden för att vara säkra på att få en gedigen grundkonstruktion. Ett sådant här bygge är ju direkt inget man vill chansa på”

Totalt rör det sig om 158 pålar i varierande storlekar, som längst 30 meter. Förutom tyngden fanns också en annan orsak till pålningsarbetet – byggnadens närhet till vatten.

🔗 Hermansson: Uppåt är enda riktningen

– Att påla är en förutsättning när man bygger på höjden i närheten av vattendrag. Vi var tvungna att påla hela vägen ner till berggrunden för att vara säkra på att få en gedigen grundkonstruktion. Ett sådant här bygge är ju direkt inget man vill chansa på, säger Cerneräs vd.

Pålningsmaskin. Bilden är en temabild från TT.

Byggtekniken krävde också merkostnader – framför allt då man under arbetets gång hade problem med vatteninträngning.

– Det är klart att det krävs stora kostnader för att bygga på det här sättet, men i förhållande till hela projektet är summan inte så betydande, säger Lars Angwald.

”Här har vi inte alls de grundläggningsförhållanden man har i Göteborg med lera och annat”

Henrik Kåvestam har arbetat som byggnadsinspektör i 20 år – de senaste åtta vid Borås stad. Efter ett bygglov gått igenom är det han som ger besked om när bygget får påbörjas, och under arbetets gång

kontrollerar han att allt går rätt till tekniskt.

Henrik Kåvestam har märkt av trenden att bygga på höjden – och enligt honom finns i Borås bra förutsättningar att göra så.

– Här har vi inte alls de grundläggningsförhållanden man har i Göteborg med lera och annat. Borås har generellt bra markförutsättningar för byggen, det är sällan man behöver påla. Pallas tower är ett undantag i sammanhanget, säger han.

Den rådande trenden att bygga på våningar på befintliga byggnader kräver också ett väl genomtänkt förarbete.

– Det blir ofta en grannliga uppgift för konstruktören att se till att den befintliga stommen är så pass stabil att man kan bygga på huset, annars får man förstärka den. Det brukar dock inte vara så problematiskt, oftast funkar det med den grundstomme som redan finns, säger Henrik Kåvestam.

Efter Pallasbygget – så ska Hallbergsplatsen utvecklas

Ett av de mest aktuella takvåningsprojekten i staden just nu är Loft46, där tre våningar bostäder byggs på huset Saturnus intill Södra torget.

– Sakkunniga personer har gjort kalkyler som visar att det håller med den grundstomme som finns i dag, och det känner vi oss självklart trygga med. Vi kommer inte att behöva förstärka konstruktionen för att kunna bygga på dessa tre våningar, säger byggchefen Hans Nilsson vid Järngrinden.

Cerneras vd, Lars Angwald, tror och hoppas att Pallas tower kan stå klart inom drygt två år. Loft46 med 31 bostadsrätter ska börja byggas redan till sommaren, och förväntas vara klart nästa höst.

NICLAS LILJENBY
